

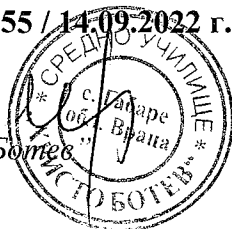

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ С. ГАБАРЕ

общ. Бяла Слатина, ул. “Тома Николов” №1
тел.: 09140 44 41; Директор: 0897 930 415; e-mail: su_gabare@abv.bg

УТВЪРДИЛ: Заповед № 855 / 14.09.2022 г.

инж. Марио Николов
Директор на СУ „Христо Ботев“
с. Габаре

ПРОГРАМА

ЗА НАСТАВНИЧЕСТВО НА НОВОНАЗНАЧЕНИ УЧИТЕЛИ

за учебната 2022/2023 година

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящата програма в Средно училище „Христо Ботев“ – Габаре е изготвена съгласно чл. 39, ал. 1, чл. 40, ал. 1, чл. 45, ал. 1 и ал. 2, от Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и във връзка с чл.6, ал.1 от Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти . Вътрешните правила за работната заплата, Наредба № 4 от 12 април 2017 г. за нормиране и заплащане на труда, Вътрешни правила за работната заплата.

1. Програмата се отнася до новоназначени учители в СУ „Христо Ботев“ с. Габаре, които нямат педагогически стаж до момента на назначаването им.

1.1 Програмата се отнася до учителите - наставници, определени със заповед на директора, в съответствие с чл.6, ал.1 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

1.2 С оглед на спецификата на педагогическата дейност и педагогическото взаимодействие и с цел по-добрата възможност за придобиване на компетенции за изпълнение на отговорностите на учител, наставничеството на един новоназначен учител се осъществява от старши учител в училището по предварително утвърдени от директора теми и карта за отчет на наставничеството.

1.3 На работни срещи на наставника, учителя и директора, периодично се обсъжда развитието на процеса на наставничество.

1.4 Наставничеството на новоназначени учители започва от началото на съответната учебна година, след утвърждаване на план и теми за наставничество / програма за наставничество/ , и трае до приключването на последния учебен ден.

1.5 Отчетът на осъщественото наставничество се извършва, като учителят наставник изготви и предостави на директора доклад в края на учебната година.

2. Учителят наставник:

Наставникът е ”Човек, който оказва помощ на друг човек и го съветва в определен период от време”. Наставникът е винаги някой, който помага, насочва, подкрепя, съветва някой друг.

Наставничеството е процес на направление на някого от някой друг, който е способен да използва неговите знания и опит. Това е доброволна връзка между двама, която цели да подобри придобиването на нови умения и опит, както и личностното развитие на човек.

Наставничеството е процес на взаимно сътрудничество; процес, който изисква определен период от време - до една учебна година.

Наставляваният е някой, който търси по свое желание и получава помощ, ориентиране, подкрепа и съветване от друг човек.

2.1 опознава *новоназначения учител* и го подготвя за успешното му присъединяване към училищната общност;

2.2 разговаря с *новоназначения учител* за неговите задължения като такъв - спрямо училищна политика, учебни планове, учебни програми, учебно разписание, учебници и учебни помагала, система за оценяване и други;

2.3 улеснява интегрирането на *новоназначения учител* в училищната общност;

2.4 установява практика на провеждане на редовни срещи между останалите учители в училището и *новоназначения учител* с цел обсъждане на текущи проблеми, обмяна на идеи и опит;

2.5 подпомага участието на *новоназначения учител* в родителски срещи, учителски съвети и други службени мероприятия и му съдейства в изпълнението на решенията на училищното ръководство;

2.6 наблюдава учебни занятия, провеждани от *новоназначения учител* и му предоставя обратна връзка;

2.7 осигурява на *новоназначения учител* възможност да наблюдава провеждани от него учебни занятия и обсъжда с *новоназначения учител* използваните подходи и методики;

2.8 съвместно разработва уроци с *новоназначения учител* с акцент използването на интерактивни методи, насочени към потребностите и възможностите на учениците;

2.9 дава насоки и методическа подкрепа при задаване на задачи в урочната работа и домашната работа с оглед качествено, бързо и лесно усвояване на учебния материал от учениците;

2.10 подпомага дейността на *новоназначения учител* при осъществяване на входно, междинно и изходно ниво, при анализ и обобщаване на получените резултати.

2.11 съвместно съставя задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при: индивидуално/ групово изпитване, контролна/ класна работа, тестове;

2.12 подпомага консултативната дейност на *новоназначения учител* с изоставащи и напреднали ученици, осъществявана в извънучебно време;

2.13 подпомага *новоназначения учител* при работата с хиперактивни деца, деца с девиантно поведение, деца със СОП и други рискови групи;

2.14 подпомага *новоназначения учител* при воденето на задължителната учебна документация според изискванията на Наредба №8/11.08.2016 г. ;

2.15 подпомага *новоназначения учител* в работата с родителите;

2.16 подпомага и стимулира дейността на *новоназначения учител* при усвояване, заемстване и създаване на добри практики в урочната дейност;

2.17 насочва *новоназначения учител* в осъществяването на училищните програми за превенция на училищния тормоз и агресията, срещу отпадането на ученици от училище и действащите в училището процедури и политики;

2.18 информира *новоназначения учител* за традициите, културата и събитията от училищния живот;

2.19 води отчетност за извършената наставническа дейност;

II. НАСТАВНИЧЕСТВО НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Квалификацията на педагогическите специалисти е:

1. **въвеждаща** — за адаптиране в образователната среда и за методическо и организационно подпомагане и е задължителна за педагогическите специалисти, които:

а) са постъпили за първи път на работа в системата на предучилищното и училищното образование;

б) са назначени на нова длъжност, включително по управление на институцията;

в) заемат длъжност след прекъсване на учителския си стаж за повече от две учебни години;

г) ще прилагат нови или променени учебни планове и учебни програми в училищата и програмни системи в предучилищното образование.

2. **продължаваща** — за непрекъснато професионално и личностно усъвършенстване, за кариерно развитие и успешна реализация чрез периодично актуализиране и допълване на знанията, уменията и компетентностите:

а) по учебни програми за съответния учебен предмет или програмни системи;

б) по професионалния профил на педагогическия специалист;

в) за развитие на умения за преподаване по ключовите компетентности;

г) за познаване и прилагане на иновативни подходи в образователния процес;

д) за кариерно ориентиране и консултиране на учениците;

е) за организационни и консултативни умения;

ж) за управление на институцията и работа със заинтересовани страни;

з) за участие в проучвания, изследователска и творческа дейност;

и) за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен;

й) за придобиване на нова или допълнителна професионална квалификация или специализация.

Въвеждащата квалификация може да се организира в рамките на вътрешноинституционалната квалификация. В тази връзка, директори определя наставник в срок до два месеца от встъпването в учителска длъжност на педагогическия специалист.

Наставникът подкрепя новоназначения учител в процеса на адаптирането му към учителската професия и го подпомага методически и/или административно при изпълнението на задълженията му като класен ръководител и др.

3. Новоназначеният учител:

3.1 следва приетия график и теми за наставничество;

3.2 комуникира с определения учител - наставник и изпълнява поставените задачи за придобиване компетенции в педагогическата диагностика и интерпретация.

4. Темы и дейности за наставничество

4.1 Взаимно наблюдение на уроци и даване на ефективна обратна връзка

4.2 Съвместно разработване на уроци

4.3 Разработване и включване на интерактивни дейности в урока

4.4 Съвместно съставяне на задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при:

- индивидуална и групова диагностика на усвоените от учениците знания и умения
- самоподготовка
- тестови проверки
- проектно ориентирани дейности

4.5 Подпомагане на учителя при работа със задължителната учебна документация според изискванията на Наредба 8 /11.08.2016 г.

4.6 Подпомагане на учителя в работата с родителите

4.7 Подпомагане на учителя при организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси

4.8 Подпомагане воденето на отчетност за извършените училищни дейности

5. Карта – отчет за наставничество

№	Дейност	Дата	Тема	Учител-наставник
1	Взаимно наблюдение на уроци и даване на ефективна обратна връзка			
2	Съвместно разработване на уроци			
3	Разработване и включване на интерактивни дейности в урока			

4	Съвместно съставяне на задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при: - индивидуална и групова диагностика на усвоените от учениците знания и умения - самоподготовка - тестови проверки - проектно ориентирани дейности			
5	Подпомагане на учителя при работа със задължителната учебна документация според изискванията на Наредба 8 /11.08.2016 г.			
6	Подпомагане на учителя в работата с родителите.			
7	Подпомагане на учителя при организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси			
8	Подпомагане воденето на отчетност за извършените училищни дейности			

Наставник:

/Име, фамилия/

/подпис/

Новоназначен учител:

/Име, фамилия/

/подпис/

6. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ:

- Ползи от наставничеството:
- полезност и удовлетвореност;
- опит от наученото;
- самооценка;
- полза за личното и професионално развитие;
- психологическа подкрепа;
- организационна и личностна промяна;
- намален стрес;
- увеличаване на самочувствието за справяне със задълженията.

Наставници могат да бъдат главен учител, старши учител, и педагогически съветник.

Обект на наставничеството са новоназначени педагогически специалисти, които нямат необходимия професионален опит за заеманата длъжност и се нуждаят от адаптация.

7. Основни функции на наставниците:

- подпомагане на новоназначени педагогически специалисти; .. оказване на методическа подкрепа за ефективно включване в образователния процес; .. разясняване на новите моменти в нормативната уредба, произтичащи от ЗПУО и от други подзаконови актове; .. мотивиране за професионално усъвършенстване;
- осъществяване на методическа и организационна подкрепа на учители, при ниска оценка в резултатите на атестирането; .. консултиране и подпомагане на лицата, заемащи длъжност „учител” с цел кариерното им развитие;
- мотивиране за участие в организирани дейности за вътрешноинституционалната квалификация по методични обединения и предметни комисии в училището;
- консултиране на педагогическите специалисти по отношение на самооценяването.

8. Задължения на наставника:

- да отговаря за определен педагогически специалист; .. да изготви график за работата си с обучаваните;
- ..да въведе дневник, в който да се вписват темите обсъждани с обучаваните;
- в края на учебната година да изготви отчет за работата си и анализ на дейността;
- да изготви оценка за постиженията и професионалното развитие на всеки от обучаваните и предложение до ръководството на училището относно преназначаването му, за следващата учебна година.

Съгласно Колективен трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование ДОТ-100/11.06.2018 г. за наставничество на учители се заплаща не по-малко от 60 лева месечно за срок до 1 година.

Заплащането за наставничество се регламентира във Вътрешни правила за работната заплата в СУ ”Христо Ботев”.

III. НАСТАВНИЧЕСТВО НА СТАЖАНТ-УЧИТЕЛИ

1. За стажант-учителите се организира и провежда практическа подготовка в училището при условията на сключения договор с висшето училище, в което се провежда обучението за придобиване на професионална квалификация ”учител”. В договора се определят условията и редът за организиране и провеждане на практическата подготовка, правата и задълженията на страните.
2. Учителят-наставник заема длъжността ”старши учител” или ”главен учител”.
3. Учителят-наставник получава допълнително възнаграждение, определено в индивидуален договор с висшето училище, който се сключва не по-късно от 30 октомври на календарната година.
4. Директора на училището със заповед разпределя стажант-учителите между определените учители-наставници.
5. Един ”учител-наставник” може да ръководи не повече от двама ”стажант-учители”
6. ”Стажант-учителите” осъществяват практическата си подготовка под непосредствено наблюдение и ръководство на ”учителя-наставник” и преподавател от висшето училище.
7. ”Учителят-наставник” и ”стажант-учителят” подготвят план с график за съвместна работа във връзка с изпълнение на дейностите за времето, в което се провежда практическата подготовка.
8. По време на практическата подготовка се води дневник, в който стажант-учителят вписва конкретните дейности, наблюдаваните педагогически ситуации от образователно направление или учебни часове по учебен предмет или модул, изучаваните теми, изпълняваните практически задачи, използваните материали, методи и подходи, усвоените компетентности, възникналите проблеми, предложения и препоръки. Учителят-наставник

вписва в дневника качествена оценка за изпълнението на възложените задачи. препоръките и постигнатия напредък.

9. Учителят-наставник ръководи практическата подготовка на ”стажант-учителя”, като:

1. представя годишното тематично разпределение по образователни направления на учебния предмет (учебни предмети) или модул;
2. показва различни видове педагогически ситуации или уроци;
3. консултира и участва при планирането, разработването на урока или на педагогическата ситуация, като съблюдава спазването на програмната система или на учебната програма, подпомага формулирането на целите, избора на методи и техники на преподаване, одобрява ги и помага за осъществяването им;
4. запознава стажант-учителя с характеристиката на паралелките, в които самостоятелно ще провежда образователен процес, и подпомага адаптацията му;
5. демонстрира интерактивни и иновативни методи на преподаване и на педагогическо взаимодействие и подпомага избора на техники за мотивиране и поощрение и на критерии за оценяване напредъка на учениците;
6. запознава стажант-учителя с документите на институцията и изискванията за работа с тях;
7. стимулира участието в обсъждането на наблюдаваните уроци или на педагогически ситуации;
8. подпомага подготовката, организирането и провеждането на родителска среща и на индивидуални консултации с родители;
9. запознава стажант-учителя с функциите както на педагогическия, така и на обществения съвет и на училищното настоятелство;
10. контролира изпълнението на поставените задачи от стажант-учителя. дава практически съвети по време на работа и оценява качеството на изпълнението;
11. поддържа връзка с преподавателя от висшето училище, като дава аргументирано мнение и оценка за работата на стажант-учителя по време на педагогическата практика.

В срок до 15 работни дни след приключването на практическата подготовка ”учителят наставник“ с доклад уведомява висшето училище за резултатите от работата си със стажант-учителя/те и учителя за неговия напредък или проблеми, като прави конкретни препоръки и предложения. Доклада се съгласува предварително с директора на училището.

10. По време на организираната практическа подготовка стажант-учителите самостоятелно участват в образователния процес, като:

1. ефективно се включват в провежданата форма на педагогическа практика според предварително одобрен график, като описват и анализират наблюдаваните уроци или педагогически ситуации, активно участват в обсъждането, установявайки съответствието на структурата с набелязаните цели и с очакваните резултати;
2. наблюдават и анализират уроци, практически, лабораторни занятия, практики и други организационни форми, провеждани от учителя-наставник в рамките на една учебна седмица;
3. планират, разработват и консултират варианти на урок, като спазват съответната училищна учебна програма или програмната система, които консултират с учителя-наставник;
4. формират умения за работа в реална среда за прилагане на различни техники за подкрепа и за социализация;
5. усвояват практически умения за организиране и провеждане на самостоятелна педагогическа дейност, оценяват знанията и уменията на учениците и се самооценяват;
6. наблюдават и прилагат различни методи на обучение и подходи за организиране на урок;

7. запознават се с документите на институцията, спазват реда и установените правила, използват и опазват материално-техническата база на училището;
8. запознават се с функциите на класен ръководител, на учител в група за целодневна организация на учебния ден и на учител в занимания по интереси.

IV. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА НАСТАВНИЧЕСТВОТО

Атестирането на наставниците и наставляваните от тях педагогически специалисти и стажант-учители се извършва от ръководството на училището.

В случаи на неефективно наставничество, директоры предприема мерки за изясняване на причините.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Със своя заповед, директора на училището определя наставниците и наставляваните за съответната учебна година, както и редът и начина за тяхното материално стимулиране.